

Крім того, педагогіка партнерства сприяє формуванню учнівської громадянської ідентичності, де кожен почувається частиною спільноти, дбає про її добробут та має бажання активно сприяти її розвитку. Це формує в учнів почуття приналежності та відповідальності за долю свого суспільства.

Нарешті, педагогіка партнерства допомагає створювати позитивне середовище для розвитку демократичних цінностей та правової культури серед учнів. Вона навчає учнів розуміти та дотримуватися правил громадянського суспільства, розвиваючи тим самим глибоке розуміння та повагу до прав людини та основних демократичних принципів.

З вище викладених тверджень можна зробити висновок, що громадянська компетентність майбутніх соціальних педагогів може бути розглянута як необхідна складова їхньої професійної кваліфікації. Однак, оскільки сутнісна характеристика цього поняття також визначається поняттям "громадянськість", що охоплює духовно-моральні якості, які визначають особистість та її моральну та духовну суть [1, с. 6], слід врахувати точку зору О. Пометун, згідно з якою "громадянська компетентність є інтегративною характеристикою особистості, що включає певний рівень психологічної готовності до активної участі в суспільному житті - громадянства". Відповідно, громадянство як психологічний аспект є лише частиною громадянської компетентності, яку можна розуміти у широкому контексті як здатність та спроможність особистості активно, відповідально та ефективно здійснювати громадянські права та обов'язки для розвитку демократичного суспільства [4].

У результаті розгляду важливості формування громадянської компетенції через педагогіку партнерства можна зробити висновок, що цей підхід відкриває шлях до розвитку толерантності та взаєморозуміння в суспільстві. Педагогіка партнерства сприяє активній участі учнів у навчальному процесі, формує їхню готовність до співпраці та взаємодії з оточуючими. За допомогою цього підходу учні вчаться проявляти толерантність, емпатію та відповідальність, що є важливими якостями активного громадянина. Враховуючи потребу у взаєморозумінні та повазі до інших, формування громадянської компетенції стає ключовим елементом підготовки майбутніх поколінь до конструктивного участі в житті суспільства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Козій М. Б. Громадянськість - проблема актуальна та соціально-цінна: навч.-метод. посіб. Київ: Видавництво НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2004. 276 с.
2. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / За заг. ред. О. В. Овчарук. Київ : «К.І.С.», 2004. 112с.
3. Ніколенко Л. Педагогіка партнерства як умова реалізації завдань розвитку особистості дитини у контексті Нової української школи. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/710749/1/%D0%9D/> (дата звернення: 10.02.2020).
4. Пометун О. Формування громадянської компетентності: погляд з позиції сучасної педагогічної науки. *Вісник програм шкільних обмінів*. 2005. № 23.

УДК 373+37.09-042.3:53.2

Petruk O.M.

*Candidate of Pedagogical Sciences, Senior Researcher
Institute of Pedagogy of the National Academy of
Pedagogical Sciences of Ukraine,
Kyiv*

TEACHING WRITING AS A TOOL FOR THE COGNITIVE DEVELOPMENT OF YOUNGER STUDENTS

Writing is the most difficult of the four types of speech activities because it requires more preparation and effort, both physical and mental.

The methodology uses the concepts of "writing" and "written speech". This is due to the fact that the process of learning to write has two stages: mastering graphics and spelling at the skill level and gradually mastering the skills of written language as a means of communication.

With the development of the digital society, people's lives are becoming faster, new ways of transmitting information are emerging, and the majority of the population is switching from writing with a pen or pencil to typing on a keyboard. As a result, the status of handwriting is transforming: the attitude towards learning calligraphy is changing; thanks to modern technologies, the writing process is becoming faster. This leads to a debate among pedagogical and parental communities about the inappropriateness of teaching handwriting in the digital age. In addition, in countries such as the United States, Finland, Germany, Austria, and Sweden, there is a growing tendency to ignore handwriting in school curricula.

In defining the concept of functional literacy, UNESCO identified writing as one of its important components. Writing plays a fundamental role in children's cognitive and linguistic development and literacy.

This is proven by numerous studies conducted in different countries. Thus, scientific research (Virginia Berninger, Jane Case-Smith, Steve Graham, Karin H. James, Pam Mueller, Daniel Oppenheimer, Tanya Santangelo, et al.) indicate that handwriting should not be abandoned and show that there is a correlation between writing skills and cognitive abilities. Writing activates parts of the brain associated with memory, imaginative and logical thinking, and speech.

The same opinion is shared by domestic scholars. Thus, Larysa Kondratenko, based on numerous studies, proves that from the point of view of neuropsychology, writing with a pencil or pen is an important factor in the development of the cerebral cortex, since hand manipulations simultaneously affect so many parts of the brain that no other part of the body can cover. The replacement of complex hand movements with monotonous finger strikes on the computer keyboard significantly limits the area of such sensory signal influence, reducing its developmental potential [1, p. 73]. This important connection was also pointed out by Vasily Sukhomlynsky, who said that the origins of children's abilities and talents are at their fingertips.

It is worth noting that today, despite the disappearance of the practical meaning of handwriting on paper in adult life, students of private European schools are learning calligraphy. Teachers see it as a tool for overcoming problems with reading and oral communication, and emphasize its exceptional role in children's cognitive and speech development.

It is noteworthy that even in the age of rapid computerization of all spheres of human activity, the decreasing need for handwritten records, and the transition to paperless technologies, calligraphy remains an important component in many cultures. For example, in Japan, large companies invite sensei to engage employees in calligraphy in their free time and view this activity not only as calligraphy, the art of handwriting, but primarily as a neurophysiological exercise. Company executives consider these classes to be beneficial for the health and development of the creative potential of their employees.

In the Ukrainian educational system, handwriting is an integral part of the general Ukrainian language curriculum. It is related to reading, oral and written language development, spelling, and creative activities. The level of development of writing skills depends primarily on the success of a child's learning of other disciplines of general primary education.

We have grounds to state that methodological science is adapting to the requirements of today, taking into account the needs, capabilities, and interests of students, and today, in the era of digitalization, we are not talking about calligraphy as an art of beautiful writing; the goal is to teach students clear, smooth, uninterrupted, and accelerated writing that has qualities that meet the requirements of easy reading. In addition, teaching writing is seen as a powerful tool for the cognitive and speech development of younger students.

REFERENCES

1. Кондатенко Л.О. Вплив каліграфії на когнітивний розвиток дитини. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова*. Серія 17. Теорія і практика навчання та виховання. Вип. 18 : збірник наукових праць. К. : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2011. С. 69–75.